

חוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (מס' 3), תשי"ב — 1952

1. תיקון הפקודה. פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח — 1948, תוקן כך:
(א) בסעיף 16, אחרי המלים „יכיל את כל השינויים הנובעים מתוך הקמת המדינה ורשויותיה“ יבואו המלים „ואת כל התיקונים שנעשו בחוק לאחר מכן“.
(ב) אחרי סעיף 16 ייווסף סעיף זה:
„נוסח סריכו 16א. שר המשפטים רשאי להוציא נוסח חדש של כל חוק שהחוק אחרי הקמת המדינה ותוקן בחוקים שבאו אחריו. נוסח זה יתן את החוק בצורתו המתוקנת, ועם פרסומו ברשומות יבוא הוא במקום החוק המקורי על כל תיקוניה.“

דברי הסבר

1. סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח — 1948, מייפה את כוחו של שר המשפטים להוציא נוסח חדש של חוקי המשטר המנדטורי שיש להם תוקף בישראל. זהו לשון הסעיף:

„שר המשפטים רשאי להוציא נוסח חדש של כל חוק שהיה קיים בארץ ישראל ביום ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) ואשר עודנו כר תוקף במדינה. נוסח זה יכיל את כל השינויים הנובעים מתוך הקמת המדינה ורשויותיה ועם פרסומו בעתון הרשמי לא יהיה עוד תוקף לכל נוסח אחר של אותו חוק.“
תכליתו של הסעיף הזה היתה כפולה:

(א) לתת את התחיקה המנדטורית, במידה שיש לה תוקף בישראל, בצורה עברית מתוקנת ואגב כך להתום אותה, היינו — לנפות מן היסודות שנתבטלו או שנשתנו ולהגישו כפי תקפה עד כאן (up to date).

(ב) לתת לנוסח העברי תוקף מכריע ולשים קץ למצב שבו כל החומר הנוגע לבירור המשפטי, הן שבכתב והן שבעל פה, הוא עברי, ואילו בגוף החוק — האנגלית היא המכרעת.

מאז ניתן סעיף 16 תיקן המוסד המחוקק של המדינה תיקונים מקיפים בכמה וכמה חוקים מנדטוריים, ביטל חלקים מהם ונתן במקומם חלקים חדשים. למען האחידות היה הכרח ליתן חלקים חדשים אלה, ככל האפשר, בלשון הפקודה המקורית, גם במקום שנתבקש ניסוח אחר, לדוגמה: פקודת מס ההכנסה.

מובן מאליו, כי הניסוח החדש צריך לכלול את כל התיקונים הללו, שאם לא כן לא יהא טעם ואפשרות לנסח מחדש חוק מנדטורי שתוקן על ידי המוסד המחוקק של ישראל, אך כדי להסיר ספק מוצע בזה להבהיר את הענין במפורש.

2. סעיף 16 מתייחס, כאמור, לחוקי המשטר המנדטורי. אולם יש חוקים שניתנו על ידי המוסד המחוקק הישראלי ותוך ארבע שנות קיומה של המדינה חזר המחוקק ותיקן בהם כמה פעמים, עד שקשה לעתים לעמוד על נוסחם כפי שהוא מחייב כיום, דבר הגורם קושי למשפטאי ולמחוקק כאחד. לדוגמה: פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח — 1948, חוק המעבר, תש"ט — 1949 וחוק שירות בטחון, תש"ט — 1949. מקרים כאלה עשויים לרבות בעתיד, והתיקון המוצע בא לאפשר הוצאת חוקים כאלה בנוסחם המרוכז והמתוקן לתועלת כל הדורש אליהם.

¹ ע"ר מס' 2 טיוט י"ב באייר תש"ח (21.5.48), חוס' א', עמ' 1.